

postremo ad vires refocillandas cardiaca in usum vocentur.

D. Pulveris foliorum grana duo, ad decem usque, dantur. Extracti forma aptior est, cujus grana tria ad decem omnino sufficiunt, sensim sensimque ad auctiores progrediendo doses. Laudatur etiam ejus tinctura a guttis quindecim ad drachmam usque sumenda. Neutiquam usui Hyoseyami aqua calcariae vel alcalia praemittenda sunt, quippe quae, narcoticam ejus destruendo vim, antidota Hyoseyami jure aestimantur.

INDIGO.

INDICUM PLIN.

Индигъ.

Est faecula peculiaris e plantis: Indigofera Anil, Ind. tinctoria, Ind. argentea, Ind. disperma, fermentationis ope obtenta. Plantae illae in Javaveniunt, utraque India, Arabia, Aegypto, insulis Philippinis, Luconia, cujus Manilla est urbs principalis; in provinciis quoque australibus et septentrionalibus Hindostani, a vicesimo usque ad trigesimum gradum latitudinis, quibus Bengalia praest, crescunt, aequae ac in provincia Tinneveli dicta, Guatimala et Caraccas passim occurrunt. Florescentiae tempore falcibus resecantur, et in cistis idoneis, per strata collocatae, aqua infunduntur. Liquor fermentationem subiens, ab initio viridis, in cupreo-rubrum mutatur. Huic aqua calcariae additur, et tota miscela agitur, quo facto, liquor per orificium inferius in vas idoneum emittitur, et quieti exponitur, ut pigmentum purpureis resideat floccis. Tandem de-

cantatur. Indicum humidum, et probe expressum in capsis ligneis siccandi gratia collocatur.

Per Ægyptum a mari Rubro Indicum vehitur ad portum Alexandriae, vel forsitan per sinum Persicum et Euphratem ad confinia fere Ponti Euxini, vel littora ejus orientalia, scilicet usque ad provincias Rutheniæ australis; sed sæpius a sinu Persico per Persiam ad mare Hircanum et Astracanam importatur. Substantia hæc in frustulis prostat subrotundis vel cubicis, quæ tamen jam transportationis tempore varia ratione conteruntur, estque sicca, cærulea, vel violacea, vel etiam cupreo-cærulescens, fragilis, aqua levior; quisquiliis permista, non raro fundum petit.

Q. Odoris æque ac saporis expers est. In acido sulphurico concentrato totum solvitur, et, si huic solutioni carbonas potassæ addatur, materia cærulea demittitur ad fundum. Cum aqua etiam miscetur, quisquiliis arenosis, si quæ adsunt, ad fundum rejectis. Si ungui admotum Indicum, lineam cuprei nitoris præbeat, bonum censetur; certum vero genuinæ qualitatis signum habetur, si combustum, cineris parum relinquat. **DÖBEREINER** et **BRUGNATELLI** Indigo metallum esse adseverare student, quod tamen haud extra dubitationis aleam positum est. **A BERZELIO** disquisitum, mucilaginem præbuit vegetabilem et principium tingens fuscum, rubrum et cæruleum. Centum ejus partes continent: carboni 71,71; oxygenii 12,18; nitrogenii 13,45 et hydrogenii 2,66 partes.

V. Qualitas colorans hujus substantiæ antiquis etiam erat nota; neotericorum tamen nonnulli medicas ibidem quærent virtutes. Larga etiam dosi Indigo exhibitum nil nocet, nisi quod (teste **IDELER**) vomitum nonnunquam et diarrhœam producat, etsi **ILLUST. RŪL**

experimentis constet, vix unquam usu ejus secretiones adaugeri. Colicam renalem ex eodem ortam STRAHL memorat, cutem livido imbui colore contendit, imo uterum ita excitari, ut catamenia haud raro pellentur ejus auxilio. Ratio tamen, qua in organismum operatur, adhuc in obscuris manet.

U. Propriis deficientibus experimentis, non sum immemor, utilitatem Indici, in quibusdam neurosibus curandis commendabilem, ab Ill. RNÜL et D^{ro} SPASKY perhibitam esse, quapropter operæ pretium duxi, hoc novum remedium opusculo huic inserere, ut nempe ulterioribus explorationibus subjiciatur. Omnia ejusmodi medicamina incertam experiuntur sortem, et nonnisi temporis progressu componitur lis, utrum remedio tali inter efficacia concedendus sit locus, an illud, qua fatuum, despiciatui et oblivioni tradendum sit. Epilepsiæ mere nervosæ adcommodum esse Indigo, multi adseverant, et quidem RNÜL, multifariis ductus observationibus, testatur, epilepsiæ symptomata ex ejus usu vel rarius repeti, vel plane cessare; feminas præsertim memorat ille, ante menstruationis ingressum epilepsiæ subjectas, quibus cum bono successu Indigo administratum fuit. Nisi tamen cito adpareat optatus effectus, e protracto etiam usu nil expectandum esse, docet. Dr SEIDLITZ asthma thymicum profligavit Indici adminiculo; GROSSHEIM insuper in hysteriasi idem efficacissimum esse expertus est.

D. Pulveris vel boli forma porrigitur a granis decem ad scrupulum et ultra, aliquoties per diem, gradatim augendo dosin. In electuario quoque apte eadem dosi propinatur cum syrupo quovis, vel aliis, pro re nata, idoneis. Pueris grana x — xx nycthemeri spatium exhibentur.

INULA HELENIUM.

Девясилъ.

Planta in pratis succulentis et humidioribus Rossiae australis crescens, foliis amplexicaulibus, ovatis, rugosis, subtus tomentosis, calycum squamis ovatis. Cl. Syngenesia. O. Superflua. O. N. Synanthereae. Perennis. *Usualis est:*

RADIX, fusiformis, carnosae, mucilaginea, crassitie pollicis et amplius, externe pulla, siccata vero glauca, intus alba. Mense Augusto, secundo crescentiae anno, effodienda est. Cum radices hae cito mucescant, in longitudinem dissecantur, ut melius siccescant. In hortis educata virtute cedit sponte crescenti.

Q. Siccata radix odorem balsamicum spargit, paulo foetidum; mansa sub initio ingrati glutinosi saporis est, saponi rancido haud absimilis, mox aromatici, amari, pungentis. Secundum analysin FUNKE radici insunt: oleum aethereum crystallisabile, faecula peculiaris, a THOMSON Inulinum dicta, principium extractivum, resina, albumen, acidum acetieum paucum liberum et fibra vegetabilis. Qualitates praecipuae radiceis aqua et aethere extrahuntur, destillatione vero ejus cum aqua obtinetur substantia concreta, medium inter camphoram et oleum volatile locum tenens.

V. Leniter stimulans; tonica; diuretica; expectorans; resolvens.

U. In morbis pectoris chronicis, tussi, asthmate pituitoso, laudatur. Nonnullis videtur remedium efficax in dyspepsia, colica flatulenta, obstructionibus viscerum et hydrope. Contra psoram in unguento celebritatem consecuta est. An vero pro alexipharmaco

adversus pestem, ut **RAJUS** et **DIEMERBRÖCK** contendunt, haberi queat, non scimus pro certo. An tremorem artuum, ab incauto hydrargyri usu ortum, sedet, dubitatur.

D. Vel in pulvere ad semidrachmam, et amplius, vel aqua decocta, sive infusa, datur. Præcipue infusum vino factum arridet.

IPECACUANHA.

СЕРНАËЛИС ІРЕСАУАННА.

Рвотный корень.

Incolis Americæ australis quævis planta, virtute emetica pollens, Ipecacuanha audit. Prostant autem sub Ipecacuanhæ titulo radices inter se mixtæ, ex certo plantarum ordine desumptæ, e quibus præcipua omnium consensu Cephaëlis Ipecacuanha esse videtur; est autem hæc fruticis decumbentis species, in silvis Brasiliæ umbrosis frequens. **Cl. Pentandr. O. Monogyn. O. N. Rubiaceæ. Perennis. Usualis est:**

RADIX, subcylindrica, flexuosa, tenuis, ad quatuor digitos longa, pennam anserinam fere crassa, annulis cineta eminentibus, inæqualibus; constans ex substantia exteriori grisea, friabili, amaro-acri, nauseosa, epidermide tecta cinerea vel nigricante, ut exinde fuscus sit radicis color, et interiori centrali lignea, tenaciori, subflava insipidaque; filo percursa lignoso, æquali, albo, fere insipido, mucilagineo, a quo facile in plures annulos fissa contiguos et inæquales, fissuris lævibus separatur. **Odor** pulveratæ radicis nauseosus est, irritans, sternutationem, epistaxin, imo hæmoptysin mo-

vens; sapor nauseosus, amaricans, acris, qui tamen gummi acaciæ veræ addito obtunditur. Secundum experimenta Cl. PELLETIER centum partes radicis Ipecacuanhæ fuscae constant ex: cerini 6 partibus, materiæ pinguis 2, gummi 10, amyli 42, lignini 20, et Emetinæ 16; quatuor autem reliquæ partes inter operationem perditæ fuere. *Emetina* vel omnem radici efficaciam concedit, estque substantia peculiaris, ex extracto Ipecacuanhæ obtenta, alcaloidea, alba, amaricans, alcohole facile, tardius æthere, ægre autem aqua solubilis; aëre immutabilis; colorem tincturæ heliotropii ab acidis rubefactum restituit, acidis combinata salia format, infuso gallarum decomponenda, unde patet acidum tannicum (principium scytodepsicum) optimum Ipecacuanhæ antidotum esse.

Recordamini characteris descripti, ubi e re est Cephælidis Ipecacuanhæ radicem (fuscam) ab aliis bene multis discernere emeticis radicibus, e quibus notari merentur: a) Ipecacuanha nigra seu striata (radix Psychotriæ emeticæ) externe fusca ad nigrum vergens et pulverulenta, interne subflava, filo (duramine) crassiore prædita; b) I. alba (radix Jonidii seu Violæ Ipecacuanhæ) lignosa, rugosa, radicem saponariæ aliquantum æmulans, externa superficie cinereo-fusca, intus flavescens; c) I. undulata, farinosa seu amylacea (radix Richardsoniæ scabræ et emeticæ) crassior, flexilis, minus incurva, externo cortice griseo subfusco, transversim sectili, interne albida; sapore vix amaro. Multæ adhuc citantur emeticæ radices venali interdum admixtæ, quibus tamen, Emetinæ penuria, omnis laus derogatur. Ex enumeratis vero fusca, Emetina reliquis ditior, indubiam palmam meretur; tandem nigra seu striata sequitur, et tunc aliæ.

V. Generatim stimulans; excitans nervum vagum, sympathicum et systema capillare. Refracta dosi bonum est stomachicum remedium, organis digestioni inservientibus energiam et tonum impertiens, pepticum; largiori dosi antispasmodicum, sudoriferum, expectorans, nauseosum; plena tandem dosi eximium est emeticum, mere stomachum evacuens, non tamen universo organismo molestum, nec ut stibiata et alia quædam debilitans, nec stomachi membranam lædens, nec, ut tartarus emeticus, alvum ciens. Connubio cujuslibet cathartici vis ejus emetica intenditur; adstringentibus vero vegetabilibus destruitur. IRWIN triginta granis Ipecacuanhæ cum duabus æeti unciis alvum duxit.

U. Refracta dosi dyspepsiam et anorexiam curat stimulo organis digestivis addito. In spasticis tubi alimentaris et organorum pectoris adfectionibus eximium effectum præstat adeo, ut cardialgia, colica, ileus, pertussis etc. haud raro adminiculo ejus prorsus sanentur. Nec non hypochondriasi, hysteriæ, melancholiæ, mania et epilepsiæ fructum aliquando pollicetur; neque parum diarrhœæ, imprimis habituali et dysenteria, cui inflammatorius character deest, hæmorrhagiis cohibendis multifariis, catameniorum aut hæmorrhoidum nimio fluxui, medicamen efficax; in metrorrhagia quoque et hæmoptysi, per se vel cum acetate plumbi (utriusque granum integrum) valens. Qua diaphoreticum, irritationem centram ad peripheriam determinando, pharyngitidi, laryngitidi, tracheitidi, cyananchi tonsillari commode obponitur; exanthematibus quoque, ubi subito disparuere, revocandis perutilis. Expectorante ac simul diaphoretica virtute catarrho protracto, tussi catarrhali, sputa levando eaque præter morem copiosa moderando, arthritidi, et rheumatismo

acuto medetur, nec non hydropisi, a torpida vasorum absorbentium adfectione oriundæ, respondet Ipecacuanha, opio, salibus neutris, aliisque pro re nata nupta. Plena dosi exhibita, vomitus eiendi scopo, febrim continuam et gastricam incipientem impedit, et generatim ubivis, dum ventriculus evacuandus et systemati vasorum absorbentium energia impertienda, imo infantibus tenellis quadrans. Commovendo totum systema nervosum, successivum ordinem symptomatum paroxysmi perturbat, eumque, stadium sudoris accelerando, contrahit. Hæmorrhagia passiva, encephalitis, hernia suspicata, typhus in ultimo præsertim stadio, et quælibet typhodes febris Ipecacuanhæ administrationi obstant. Vis ejus tartaro emetico intenditur, opio moderatur atque ad cutim dirigitur, adstringentibus vero, acidum tannicum quibus inest, plane tollitur.

D. Refracta dosi, scilicet octava, quarta vel dimidia pars grani, cum aliis antispasmodicis, quavis secunda hora exhibetur. Scopo diaphoretico dimidia pars grani, ad integrum, eadem ratione datur. Ad vomitum excitandum quindecim grana vel scrupulus, interdum grano tartratis stibii et potasse nubitur. Emetina pura a quarta grani parte porrigitur ad grani dimidium; impura vero, in squamulis fusco-rubris adparens, a duobus granis ad quatuor, in duabus aquæ unciiis soluta. Hac dosi ventriculus commode exinanitur.

JUGLANS REGIA.

Орѣшина Волоская или Грецкая.

Arbos in Persia et Syria spontanea; viget cultura in australi Ruthenia, ut in Chersoneso Taurica, circa Aluschtam, Alupkam, in Iberia, in Astrachanensi pro-